

ת"פ 43674/08/18 - מדינת ישראל נגד רקיע 770 שירותי כ"א בע"מ, שמל שון

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ת"פ 43674-08-18

11 אוקטובר 2020

לפני:

כב' השופט אורן שגב

המאשימה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ: עו"ד דן טוניק ואח'

-

הנאשמים:

1. רקיע 770 שירותי כ"א בע"מ
 2. שמל שון
 3. קצת אחרת שירותי אחזקה וניקיון בע"מ
 4. דוד בר
- ע"י ב"כ: עו"ד פבל מורוז ואח'

החלטה

לפניי בקשת הנאשמים 1 ו- 4 (להן - **הנאשמים**) להורות על ביטול כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק. אקדים אחרית לראשית ואציין, כי לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, החלטתי לדחות את הבקשה. להלן אפרט את הנימוקים שעמדו בבסיס החלטתי.

1. כנגד הנאשמים הוגש כתב אישום בגין עבירות על חוק עובדים זרים, תשנ"א-1991 (להן - **חוק עובדים זרים**). כנגד הנאשמת 1 בגין העסקה שלא כדין, העסקה ללא היתר והעסקה ללא ביטוח רפואי, וכנגד נאשם 4 - הפרת אחריות נושא משרה.

2. בבקשתם, טוענים **הנאשמים**, כי דין כתב האישום כנגדם להתבטל מהסיבות הבאות:

(א) כתב האישום הוגש בשיהוי של שנתיים וחצי לאחר ביצוע העבירה ושנה וחצי לאחר סיום פעולות החקירה, ובהתאם להנחיות היועמ"ש, מדובר בשיהוי ניכר, שמהווה שיקול לקולא, שבמקרה זה לא נלקח בחשבון ע"י המאשימה;

(ב) על פי נימוקי המאשימה, אחד מהשיקולים היה עבירה מנהלית אחת מיום 27.08.2009 שנעברה ע"י הנאשמת 1 6.5 שנים לפני שביצעה את העבירות המיוחסות לה בכתב האישום דנן. עבירה זו התיישנה זה מכבר ואין מדובר במקרה של ריבוי עבירות;

(ג) בהתאם להנחיות היועמ"ש, הוא משך זמן ביצוע העבירה, ובמקרה דנן, מדובר על תקופה של 3 חודשים.

3. לאור האמור לעיל, מדובר באכיפה בררנית כנגד הנאשמים, המצדיקה את ביטול כתב האישום.

4. **המאשימה** בתגובתה הקדימה וטענה, כי אמת המדידה לתחולת הגנה מן הצדק היא התנהגות מקוממת ובלתי נסבלת של הרשות העולה כדי התעמרות בנאשם, "שאין הדעת יכולה לסבול" והטעימה, כי השימוש בפרקטיקה זו נעשה במקרים חריגים בלבד. כתב האישום, הוסיפה וטענה, הוגש כנגד הנאשמים בשל הראיות שיש כנגד כל אחד מהם, ולאור מדיניות התביעה ועצמאותה וכי מדובר בכתב אישום אחד מיני אלפים שמוגשים בגין עבירות אלה.

5. המאשימה הסכימה, כי דרך המלך היא נקיטת הליך מנהלי, וזאת בהתאם לסעיף 15 לחוק העבירות המנהליות, ואולם אין הדבר גורע מסמכותו של תובע להגיש כתב אישום, שעה שהוא סבור שהנסיבות מצדיקות זאת. במקרה זה, כפי שעולה ממזכר הנימוקים, כתב האישום הוגש בהתבסס על 2 נימוקים: האחד -בהתאם לסעיף 5(א) להנחיות היועמ"ש, לפיו הטלת קנס מנהלי על הנאשמת לא היווה גורם מרתיע במידה מספקת, שכן היא שבה ועברה עבירה מאותו סוג; השני - העובדים הועסקו בניגוד לדין למשך תקופה ממושכת של 3 חודשים, אשר בניגוד לטענת הנאשמים, נחשבת כתקופה ממושכת.

6. רשימת השיקולים שבהנחיות אינה רשימה סגורה, ודי בהתקיימותו של שיקול אחד כדי להוות משקל לעניין חומרת העבירה. במקרה זה, לא נמצאו שיקולים לקולא. בנוגע לטענת השיהוי, טענה המאשימה, כי פעולת החקירה אחרונה בתיק נערכה יום 30.04.2018 וכתב האישום הוגש כ- 4 חודשים לאחר סיום החקירה.

7. המאשימה הטעימה, כי עומדת לה חזקת התקינות המנהלית, וכי החלטת התובע להגיש כתב אישום, התקבלה בשיקול דעת, ומכל מקום, אין מדובר בחלטה שרירותית, החורגת ממתחם הסבירות.

דין והכרעה

8. אין חולק, כי ההחלטה בדבר הגשת כתב אישום חלף הטלת קנס מנהלי, מצויה במתחם שיקול הדעת של המאשימה ובית הדין לא ישים עצמו בנעלי הרשות שלה ניתנה הסמכות לפעול על פי דין, אלא מקום בו מוכח, כי שיקול הדעת לא הופעל כלל או הופעל בחוסר סבירות קיצוני, שרירות לב או בניגוד לכללי הצדק הטבעי (בג"צ 5699/07 פלונית נ' היועץ המשפטי לממשלה. ניתן ביום 26.02.08 ופורסם במאגרים המקוונים).

9. חוק העבירות המנהליות, נועד להעמיד בידי רשויות האכיפה אמצעי נוסף, בצד הסמכות הרגילה שבידי התביעה לזיום הליכים פלילים, על מנת שיוכלו לפעול באופן יעיל מידתי ואפקטיבי לאכיפת החוק. המחוקק היה ער לכך, כי יתכנו מקרים בהם הקנס המנהלי לא יצור הרתעה מספקת או שלא יהיה מתאים מסיבה אחרת, ולפיכך, נקבע

בסעיף 15 לחוק העבירות המנהליות כי תובע יהיה מוסמך להגיש כתב אישום בגין עבירה שנקבעה כעבירה מנהלית - כאשר הנסיבות מצדיקות זאת ומשיקולים שירשמו.

10. בית המשפט העליון עמד על כך שפרשנות ראויה של הוראות חוק העבירות המנהליות מחייבת, כי בכל הנוגע לעבירה שנקבעה כעבירה מנהלית, דרך המלך תהיה - נקיטת הליך מנהלי, ואילו החלטה של תובע להגיש כתב אישום תהיה החריג לכלל (בג"צ 5537/91 אליהו אפרתי נ' כרמלה אוסטפלד, פ"ד מו(3) 501).

11. ממה נפשך? להרשעה פלילית, עשויות להיות השלכות קשות על יכולתו של המורשע להשתלב בשוק העבודה, לקבל רישיון לעיסוק, לקבל אשרה (ויזה) למדינות שונות ועוד כיוצא באלה תוצאות שיש להן השלכה ישירה על יכולתו של הנאשם לממש את זכויותיו לחופש העיסוק, חופש התנועה, שמו הטוב ועוד. מכאן הזהירות שבה מחויב תובע לנקוט, בעת שהוא מקבל החלטה על הגשת כתב אישום פלילי, חלף קנס מנהלי.

12. הנחיות היועץ המשפטי לממשלה קובעות ביחס להגשת כתב אישום יזום, רשימה בלתי ממצה של שיקולים שיש בהם כדי להצדיק הגשת כתב אישום, והם כדלקמן (ר' סעיף 5.2.6 להנחיות):

"א. הטלת קנס מינהלי על אותו אדם אין בה משום גורם מרתיע במידה מספקת, כיוון שהוא חוזר ועובר עבירות מינהליות מאותו סוג חרף הקנסות המינהליים המוטלים עליו.

ב. אותו אדם לא שילם את הקנסות המינהליים שהוטלו עליו בעבר והיה צורך להפעיל הליכי גבייה לגביית הקנסות שהוטלו עליו.

ג. נסיבות העבירה חמורות במיוחד."

13. בצד הטעם שעניינו ריבוי עבירות, נקבעו טעמים נוספים שעשויים להצדיק הגשת כתב אישום יזום חלף קנס מנהלי. כך, סעיף 5 להנחיות קובע כדלקמן:

"5. קביעת הנחיות הפנימיות אין בה כדי לגרוע מסמכותו של התובע להגיש, בהתאם לסעיף 15 לחוק העבירות המנהליות התשמ"ו - 1985 ובאישור הממונה על התביעות, כתב אישום בנסיבות המצדיקות זאת בנוסף לאמור בסעיף 2 לעיל, כגון (לא מדובר ברשימה סגורה):

א. העסקת עובד זר בתור או-פר, משרת או העסקה שלא כדין של עובד זר שהגיע לישראל כדין לעבודה בענף הסיעוד על ידי מעסיק שאינו בעל היתר בתחום הסיעוד ושלא במתן טיפול סיעודי לנזקק.

ב. העסקת עובד זר בתנאי מגורים מחפירים שאינם מתאימים למגורי אדם.

ג. פגיעה חמורה אחרת בזכויות העובדים.

ד. ביצוע עבירות ביחס למספר רב של העובדים או במשך תקופה ממושכת.

ה. ניכויים משכרו של עו"ז בניגוד לסעיף 2 (ב) (3) (ביטוח רפואי) או בניגוד לסעיף 2 (ב) (4) (מגורים) או בניגוד סעיף 2 (ב) (9) (בניגוד לחוק הגנת השכר) לחוק עובדים זרים, ובלבד באם יתקיימות תנאים מצטברים הבאים:

- שיעור הניכויים שווה או גבוה משיעור הקנס המנהלי שניתן להטיל בגין אותה עבירה.
- מדובר בעבירה שנעברה לגבי 5 עובדים ויותר.
- ניכוי אסור בוצע במשך 3 חודשים ויותר.

14. למותר לציין, כי סמכות רשויות התביעה נתונה לביקורת שיפוטית. וזאת בהתאם לכללים המקובלים במשפט המנהלי, ובענייננו, סבירות שיקול הדעת שהופעל במקרה זה.

15. הוראות סעיף 15 לחוק העבירות המנהליות המחייבות את התובע לנמק מדוע החליט לחרוג מהכלל של הטלת קנס מנהלי, ולהביא את עניינו של מבצע העבירה בפני בית המשפט בהליך פלילי. תכליתו של סעיף 15 היתה להבהיר כי הנטל על המאשימה להבהיר - מדוע בחרה במסלול הפלילי (בג"צ 5537/91).

ומן הכלל אל הפרט

16. לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים, באתי לכלל מסקנה, כי מקרה זה אינו בא בגדר אותם מקרים חריגים בהם יש להורות על ביטול כתב האישום, וזאת משום ששיקול הדעת שהופעל ע"י המאשימה, אינו חורג ממתחם הסבירות, ולהלן אבהיר.

17. לטענת המאשימה, קיימים 2 נימוקים לחומרה להגשת כתב אישום: האחד - מדובר בתקופת העסקה שלא כדין של 3 חודשים; והשני - הוטלו על הנאשמת בעבר 2 קנסות: ביום 27.08.2009 וביום 15.01.2017.

18. בנוסף, בהתאם לטענת המאשימה, שלא נסתרה, פעולת הלחיקה האחרונה בתיק התקיימה ביום 30.04.2018, עת נסלח לגב' מיכל גולני זימון להתייצב לחקירה (נספח ג' לתגובת המאשימה).

19. כתב האישום הוגש ביום 20.08.18, קרי כ- 4 חודשים לאחר הזימון הנ"ל (אליו הגב' גולני לא התייצבה, כך לטענת המאשימה).

20. לאור האמור לעיל, אין בידי לקבל את טענת הנאשמים, לפיה מדובר בשיהוי בהגשת כתב האישום, המצדיק את ביטולו.

21. בנוסף, לא הונחה כל תשתית ראייתית ולו לכאורה, כי מדובר באכיפה בררנית, באופן שמצדיק את ביטולו של כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק. נזכיר מושכלות ראשונים בהקשר זה, כי טענה זו ממילא מקומה, בהתאם להלכת דואב, בשלב ההוכחות, ולא בשלב מקדמי זה.

22. לאור כל האמור לעיל, ומשלא מצאתי בסיס להיעתר לבקשה לביטול כתב האישום, אני דוחה את הבקשה.

23. לאור העובדה שכתב האישום הוגש לפני למעלה משנתיים, אני מורה לסניגורים להגיש את תשובתם המפורטת של הנאשמים לעובדות כתב האישום עד ליום 25.10.20.

24. מובהר, כי בחלוף המועד ובהיעדר תשובה, או הודעה על הסדר, אורה על העברת התיק לשמיעת ראיות, ללא מתן התראה נוספת, והנאשמים מופנים להוראות סעיף 152(ב) לחסד"פ.

25. לעיוני - 26.10.20.

ניתנה היום, כ"ג תשרי תשפ"א, (11 אוקטובר 2020), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.